

**YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ**

**Esas No. 2004/23749
Karar No. 2004/12114
Tarihi: 17.05.2004**

**İlgili Kanun / Madde
1475 S.İş.K/50,56**

- ***YILLIK İZNE HAK KAZANMAK İÇİN
GEREKLİ SÜRENİN HESABI***
- ***TESPİT DAVASININ KOŞULLARI***

ÖZETİ: 1475 sayılı İş Kanununun 50.maddesinde; "...yıllık ücretli izne hak kazanmak için gerekli sürenin hesabında işçilerin, aynı işverenin bir veya çeşitli işyerlerinde çalıştıkları süreler birleştirilerek göz önüne alınır..." denilmektedir. Yasanın bu açık hükmüne ve davacı İşçinin askerlik nedeniyle işyerinden ayrılmasına ve bu ayrılışın askerlik öncesi hizmet süresinin izin günlerinin hesaplanmasında göz önünde tutulacağı maddede açıkça vurgulanmasına rağmen bu yönün tesbiti şeklinde dava açılmasının yasal bir yönü bulunmamaktadır

Ayrıca tespit davasının dinlenebilmesi için müşahhas bir olaya ilişkin olmayan bir münasebetin veya yasa maddesinin tespiti isteminin usulde yeri de bulunmamaktadır. Tesbit davalarının konuları hukuki münasebetin tesbitidir. Bir hukuki münasebetin hemen tespitinde hukuki yarar varsa dava açılabilir. Hukuki yararın mevcudiyeti için davacının bir hakkı veya hukuki durumunun hali hazır bir tehlike ile tehdit edilmiş olması bu tehdit sebebiyle davacının hukuki durumunun tereddüt içinde bulunması, davanın bekletilmesinin zarar vermesi ve tespit hükmünün bu tehlikeyi ortadan kaldıracak nitelikte olması gerekir

DAVA :Davacı, yıllık izinlerinin eksik hesaplandığının tespitine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kabul etmiştir.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı sendika, açmış olduğu dava ile sendika üyesi işçinin yıllık izninin tüm çalışma süresi toplamı üzerinden hesaplanması gerektiğinin tespitine karar verilmesini istemiştir.

Davalı işveren cevabında; davacı işçinin askere giderken hizmet aktini feshettiğini ve askerlik dönüşü yeni bir hizmet akdi kurulduğunu ve bu nedenle önceki çalışma süresinin izin günlerinin belirlenmesinde göz önüne alınamayacağını ileri sürmüştür.

1475 sayılı İş Kanununun 50.maddesinde; "...yıllık ücretli izne hak kazanmak için gerekli sürenin hesabında işçilerin, aynı işverenin bir veya çeşitli işyerlerinde çalıştıkları süreler birleştirilerek göz önüne alınır..." denilmektedir.

Yasanın bu açık hükmüne ve davacı İşçinin askerlik nedeniyle işyerinden ayrılmasına ve bu ayrılışın askerlik öncesi hizmet süresinin izin günlerinin hesaplanmasında göz önünde

tutulacağı maddede açıkça vurgulanmasına rağmen bu yönün tesbiti şeklinde dava açılmasının yasal bir yönü bulunmamaktadır.

Ayrıca tespit davasının dinlenebilmesi için müşahhas bir olaya ilişkin olmayan bir münasebetin veya yasa maddesinin tespiti isteminin usulde yeri de bulunmamaktadır. Tesbit davalarının konuları hukuki münasebetin tesbitidir. Bir hukuki münasebetin hemen tespitinde hukuki yarar varsa dava açılabilir. Hukuki yararın mevcudiyeti için davacının bir hakkı veya hukuki durumunun hali hazır bir tehlike ile tehdit edilmiş olması bu tehdit sebebiyle davacının hukuki durumunun tereddüt içinde bulunması, davanın bekletilmesinin zarar vermesi ve tespit hükmünün bu tehlikeyi ortadan kaldıracak nitelikte olması gerekir.

1475 sayılı İş Kanununun 56.maddesinde "...işçinin hak kazanıp da kullanamadığı yıllık izin süresi için ücreti hizmet akdinin işveren veya işçi tarafından feshedilmesi halinde akdin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine ödenir..." denilmekte olup, bu düzenleme dahi davacının hukuki menfaatinin bir tehdit içinde olmadığını ve akdin feshinde davacının açacağı eda davası ile hakkını alabileceğini açıkça gösterdiğinden tespit davası açmakta hukuki bir yararda bulunmamaktadır. Yukarıda vurgulandığı şekilde açık olan yasa hükmünü tesbit davasına konu yapmanın hukuki bir yönüde bulunmadığından istemin reddi yerine kabulüne karar verilmesi hatalı olduğundan hükmün bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 17.5.2004 gününde oybirliği ile karar verildi